

Tudományos szövegalkotás

10. Hallgatói kiselőadások. A hivatkozás folyamata (folytatás).

2023. 11. 28.

Biró Tamás, OR-ZSE

Hallgatói kiselőadások

A hivatkozás folyamata

*3. lépés: Hivatkozásaimat összegyűjtöm /
megismétlem a bibliográfiában*

Hivatkozások: hogyan?

3. lépés

Három lépés:

1. Mit kell lehivatkoznom?
2. Lehivatkozom a forrást a szövegemben.
3. Hivatkozásaimat összegyűjtöm / megismétlem a bibliográfiában:
 - a) Szemináriumi dolgozatban, szakdolgozatban stb.: kötelező formai elem!
Máshol: stíluslaptól függ.
 - b) Primer és szekunder források különválasztása.

A hely pontos megadásával:
oldalszámmal.

Csak a művek felsorolása

Összefoglalva az eddigieket:

1. Ha más forrásból merítek, eldönthetem, hogy szó szerint idézem-e (idézőjel, vagy ha túl hosszú, behúzott bekezdés), vagy a gondolatot adom-e vissza.
2. Lehivatkozom a forrásomat. A választott hivatkozási rendszer dönti el:
 - a. Lábjegyzet az idézet, ill. saját szavakkal visszaadott gondolat végén:

Lorem ipsum „**ipsum dolor sit amet, adipisicing elit**”¹ sed do.

Lorem ipsum „**ipsum**” dolor sit „**amet, adipisicing**” elit „**sed**” do.²

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit:¹⁵

sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud.¹⁶

exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.

+ a lábjegyzetben vagy rövid, vagy teljes bibliográfiai leírás.

- b. Zárójelben: Lorem ipsum (Kiss 1988, p. 23).

+ a dolgozat végi bibliográfia megadja (Kiss 1988)-hoz a teljes bibliográfiai leírást.

3. A dolgozat végi alfabetikus bibliográfia tartalmazza (ismét) a forrásokat.

Összefoglalva az eddigieket:

1. Ha más forrásból merítek, eldönthetem, hogy szó szerint idézem-e (idézőjel, vagy ha túl hosszú, behúzott bekezdés), vagy a gondolatot adom-e vissza.
2. Lehivatkozom a forrást, akár szó szerint idézem, akár csak adatot, gondolatot veszek át.
3. A dolgozat végi alfabetikus bibliográfia tartalmazza (ismét) a forrásokat:
 - a) Ha a dolgozatban **kulcsokat** (pl. csak szerző és évszám, pl. sorszám) használok, akkor a bibliográfiából a teljes könyvészeti (bibliográfiai) leírás visszakereshető.
 - b) Ábécésorrendben:** a szerző vagy szerkesztő szerint (ha van). (Kivéve: numerikus rendszer.)
 - c) Minden** hivatkozott művet tartalmaz, amelyre hivatkoztam a dolgozatban (de a konkrét információ forrását jelző oldalszámok megjelölése nélkül).
 - d) Általában: kizárólag hivatkozott műveket** tartalmaz (akár ürüggyel is hivatkoztam). *Speciális* esetekben előírhatják a nem hivatkozott, de felhasznált művek felsorolását is.

Bibliográfia a dolgozat végén

- Egyetemi műfajokban (szemináriumi dolgozat, szakdolgozat, TDK) mindig kötelező, bármely hivatkozási rendszert használok is.
- Minden hivatkozott forrást feltüntetni. Primer forrásokat külön.

- Szerző családneve szerinti alfabetikus sorrend:

Ld. az ábécésorrend szabályait korábbi órán

3 x

- Magyar nyelvű dolgozatban magyar szerző magyar műve: *Biró Tamás*.

- Minden más esetben: *Tamás Biró* → *Biró, Tamás*
Alexander Scheiber → *Scheiber, Alexander*

Bibliográfia a dolgozat végén

- Ha azonos szerző: évszám szerint; van, ahol — a név ismétlése helyett.

Biró, T. S. (2006)

— — (2008)

- Ha több szerző:

Biró, T.S. (2006)

Biró, T. S. and J. Nerbonne (2008)

vagy

Biró, T. S. & Nerbonne, J. (2008)

Biró, T. S. *et al.* (2008)

- Megváltozik a második szerzőnél a két név sorrendje?
- Mi köti össze az első és a második szerzőt: *and*, vessző, &?
- Mi történik több szerző esetén?

et al. (< lat. et alia / alii / aliae 'és mások') = *és mtsai*

Hivatkozáskezelő rendszerek

Hivatkozáskezelő rendszerek

Lásd külön a videót!
A Zotero használata 3 részletben

- Energiabefektetés az elején: beletanulás, majd egy-egy tétel felvitele.
- Utána nyereség:
 - Könnyebb az irodalmat megtalálni.
 - Könnyebb a bibliográfiai adatokat beilleszteni.
Rászoktat arra, hogy minden (elérhető) adatot felvigyünk.
 - Automatikus formatálás bizonyos szabványok szerint.
 - Automatikus bibliográfia generálás
 - Automatikus frissítés, ha változnak a hivatkozások (új beillesztése, törlés stb.)
- Például: *RefNotes*, *EndNote*, *Zotero*, *Mendeley* stb. + *BibTeX*.

Érdeemes a munkafolyamat (például szakdolgozatírás) elején.

Zotero

Zotero

Search: Title, Creator, Year

Colonial Medicine

- Dissertation
- Science and Empire
- Teaching
 - Mapping
 - Open Access
 - Text Mining
 - Visualization
- My Publications
- Duplicate Items
- Trash

- ### Group Libraries
- Grant Proposal
 - Research Lab
 - Topic Modeling

	Creator	Year
...rre, maladie, empire. Les services de santé militaires en ...	Zaugg	2016
▶ Officers de santé et soignantes créoles face à la fièvre jaune	Nobi	2016
▶ The Emergence of Tropical Medicine in France	Osborne	2014
▶ Colonial Disease, Translation, and Enlightenment: Franco-Briti...	Charters	2014
▶ Trading in Drugs through Philadelphia in the Eighteenth Centu...	Wilson	2013
▶ The Medicines Trade in the Portuguese Atlantic World: Acquisi...	Walker	2013
▶ Leprosy and Slavery in Suriname: Godfried Schilling and the Fr...	Snelders	2013
▶ Medical Experimentation and Race in the Eighteenth-century ...	Schiebinger	2013
▶ The Circulation of Bodily Knowledge in the Seventeenth-centu...	Gómez	2013
▼ Circulation of Medicine in the Early Modern Atlantic World	Cook and Walker	2013
▶ Synthesis of scholarship on "medicines" to restore focus o...		
▶ Full Text PDF		
▶ Colonial Medical Encounters in the Nineteenth Century: The Fr...	Thoral	2012
▶ Networks in Tropical Medicine: Internationalism, Colonialism, a...	Neill	2012
▶ Early Clinical Features of Dengue Virus Infection in Nicaraguan...	Biswas et al.	2012
▶ Medicine in an age of commerce and empire: Britain and its tr...	Harrison	2010
▶ Finding the "Ideal Diet": Nutrition, Culture, and Dietary Practic...	Neill	2009
▶ Battles of the Self: War and Subjectivity in Early Modern France	Pichichero	2008
▶ The Experiments of Ramón M. Termeyer SJ on the Electric Eel ...	de Asúa	2008
▶ Psychiatry and Empire	Mahone and Vaughan	2007
▶ Medicine and the Market in England and Its Colonies, C.1450-...	Jenner and Wallis	2007
▶ Matters of exchange: commerce, medicine, and science in the...	Cook	2007
▶ A Horrible Tragedy in the French Atlantic	Rothschild	2006
▶ "Neither of meate nor drinke, but what the Doctor alloweth": ...	Chakrabarti	2006
▶ Transnationalism in the colonies: Cooperation, rivalry, and rac...	Neill	2005
▶ Variolation, Vaccination and Popular Resistance in Early Coloni...	Brimnes	2004
▶ "Syphilis, Opiomania, and Pederasty": Colonial Constructions ...	Proschan	2003
▶ Choosing Scientific Patrimony: Sir Ronald Ross, Alphonse Lav...	Guillemin	2002
▶ Madness and Colonization: Psychiatry in the British and Frenc...	Keller	2001
▶ The Colonial Machine: French Science and Colonization in the ...	McClellan and Rego...	2000
▶ From medical astrology to medical astronomy: sol-lunar and pl...	Harrison	2000
▶ Disease and Empire: The Health of European Troops in the Co...	Bynum	2000
▶ Climate & Constitutions: Health, Race, Environment and Bri...	Harrison	1999

Info Notes Tags Related

Item Type: Journal Article
Title: Circulation of Medicine in the Early Modern Atlantic World

Author: Cook, Harold J.
Author: Walker, Timothy D.

Abstract: The search for powerful drugs has caused people and commodities to move around the globe for many centuries, as it still does...

Publication: Social History of Medicine
Volume: 26
Issue: 3
Pages: 337-351
Date: 2013/08/01
Series: Soc Hist Med
Series Title: Soc Hist Med
Series Text: Soc Hist Med
Journal Abbr: Soc Hist Med
Language: en
DOI: 10.1093/shm/hkt013
ISSN: 0951-631X
Short Title: Soc Hist Med
URL: https://academic.oup.com/shm/article/26/3...
Accessed: 1/24/2018, 10:17:12 AM
Archive: Soc Hist Med
Loc. in Archive: Soc Hist Med
Library Catalog: Soc Hist Med
Call Number: Soc Hist Med
Rights: Soc Hist Med
Extra: Soc Hist Med
Date Added: 1/24/2018, 10:17:12 AM
Modified: 1/24/2018, 11:50:15 AM

To Read 19th century Acclimatization Aged Appetite Blood Cemetery Children Climate Colonies Competition Creoles Crossing Degeneration Diet Digestion Disease Doctors Drugs Electric Eels Empiricism Expertise Food France Geography Global Guyane Hair Indies Indigenous medicine Intemperance Language Lemonade Medicine Mortality Piment Poison Practice Professionalism Regeneration Secrets

Search: []

Eddigiek összefoglalása: hivatkozások

- Primer források: például bibliai, talmudi, stb. – amiről írunk.
(Lehet modern is, ha modern szerzőről írunk.)
- Szekunder források: szakirodalom – akik már korábban írtak ugyanerről.
(Főszabály: csak kimondottan tudományos jellegű művek.)
- Hivatkozások a főszövegben (vagy lábjegyzetben szekunder források esetén).
- Bibliográfia: szekunder források (és esetleg primer források, külön).

Eddigiek összefoglalása: hivatkozások

Bármit is választ,
legyen konzisztens!

Olvasnivaló:

<http://birot.web.elte.hu/tudszov/forrasmegjeloles.pdf>

Általános javaslatok:

- Minél többet olvasson tudományos szakirodalmat, és közben...
- ... figyelje meg, hol hogyan hivatkoznak, milyen rendszer használnak.

*Na jó, de pontosan hogyan is
hivatkozunk egy adott műre?*

Hivatkozás primer forrásokra

Primer forrásokra történő hivatkozások

- Bibliai, rabbinikus, apokrif, újszövetségi, qumráni stb. források.
- Szakkurzusokon megtanulják a hivatkozási formákat. Ha nem, kérdezzék meg oktatóikat vagy témavezetőjüket (vagy engem).

+ Figyeljék meg a felhasznált *kurrens* szakirodalmat!

- Például: *m* Ber 1,1 = Misna *Berakhot* traktátus 1. fejezet 1. misna.

- A dolgozat szövegében nem érdemes lábjegyzetben, inkább a főszövegben zárójelben megadni a szöveghelyet (locust):

Pont a zárójel után!

Ahogy a Tóra mondja: „És lőn este, és lőn reggel, egy nap” (Gen 1,5).

- A dolgozat végi bibliográfiában felsorolás külön a szekunder irodalomtól: a szöveg ismert, de az az érdekes, milyen kiadást, milyen fordítást használtak.

Primer hivatkozások

- Bibliai hivatkozások:

- Ne „M5 6/4”, és ne „Mózes V. könyve, VI. fejezet, 4. vers”.

- Hanem: 5Mózes 6:4 5Móz. 6:4 5Móz 6:4 *Deut* 6:4 MTörv. 6:4
5Mózes 6,4 5Móz. 6,4 5Móz 6,4 Deut 6,4 MTörv. 6,4.

**Szabadon választhat,
de csak egyet!**

- Ha „Genezis”, akkor „Exodus”, és ne „Kivonulás”, stb.

- Tól-ig: Deut 4–6 (három fejezet), 5Móz. 6:5–9 (egy fejezet öt verse).

Szóköz?

Szóköz?

Nagykötőjel!

Van-e pont?

Dőlt betűvel?

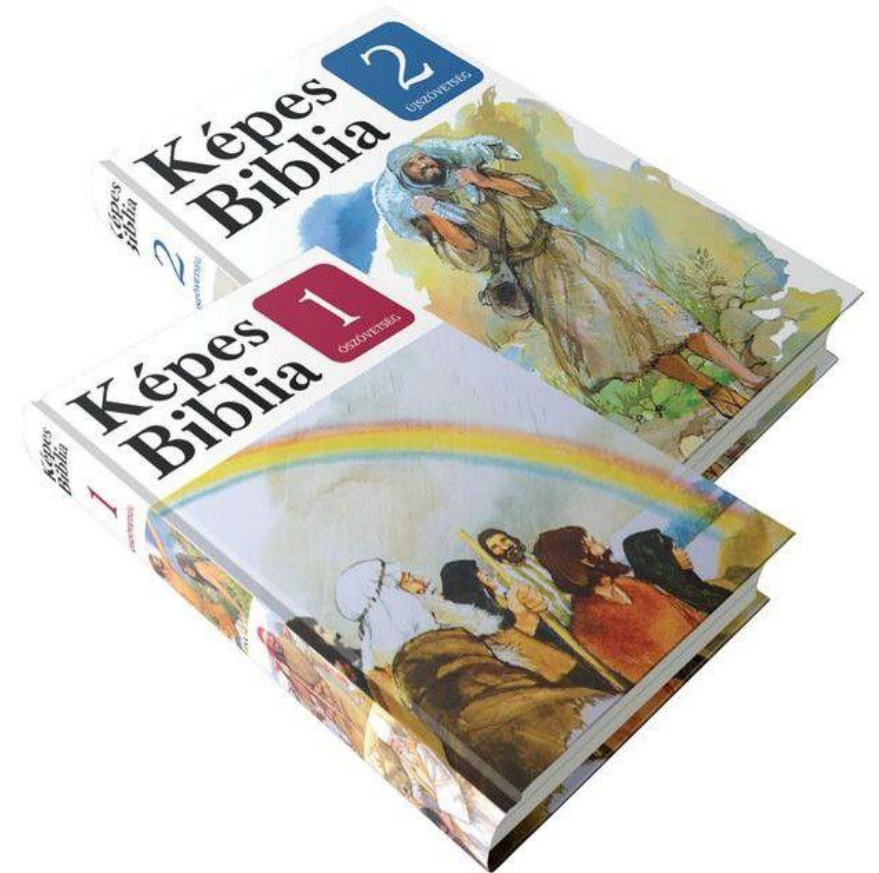
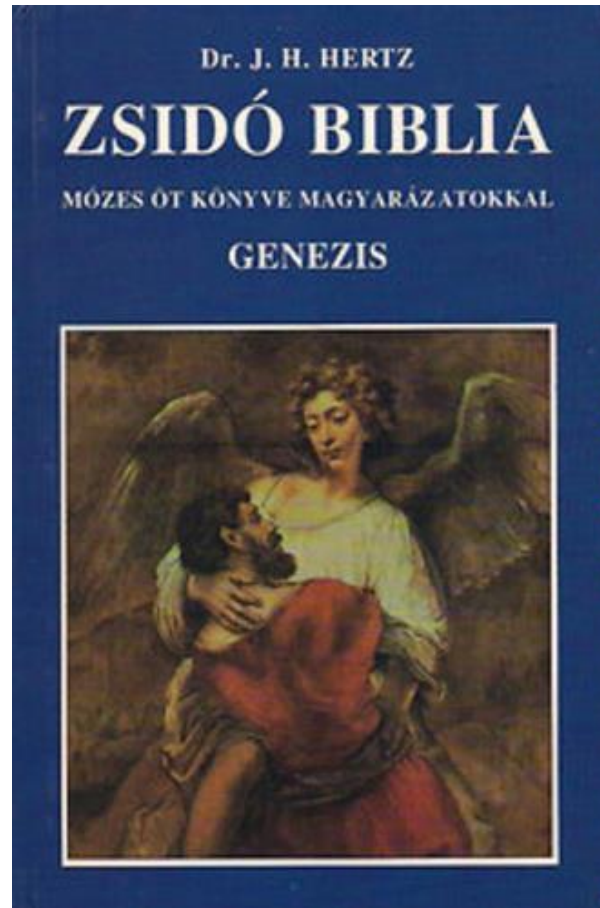
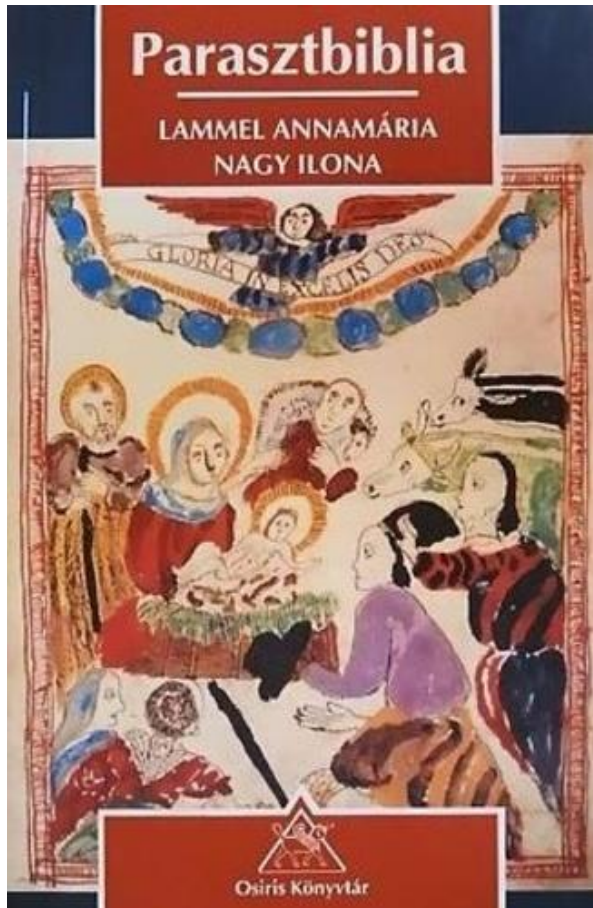
Kettőspont vagy
vessző a fejezet és a
vers sorszáma közt?
Szóköz?

- Talmudi, stb. források lehivatkozása: *figyeljék meg*

más órákon + a szakirodalomban + kérjék tanáraik tanácsát.

**Javaslatom:
Deut 6,4**

Biblia vagy biblia?

Biblia: kis vagy nagy kezdőbetű?

A guggolás bibliája
az igazi erőd felfede

A testépítés bibliája

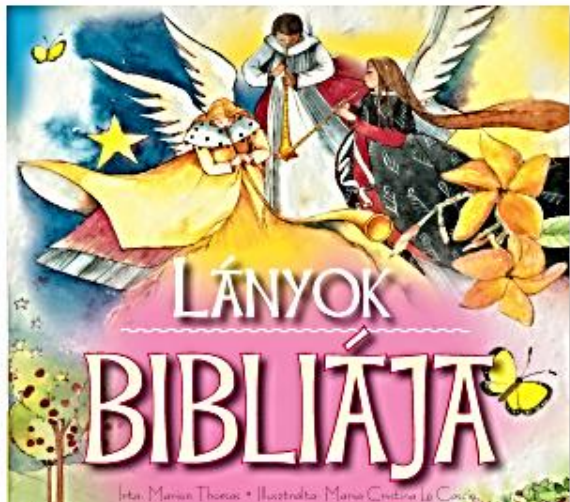
A mesteredző edzési és táplálkozási tanácsai

Lányok Bibliája

MARION THOMAS

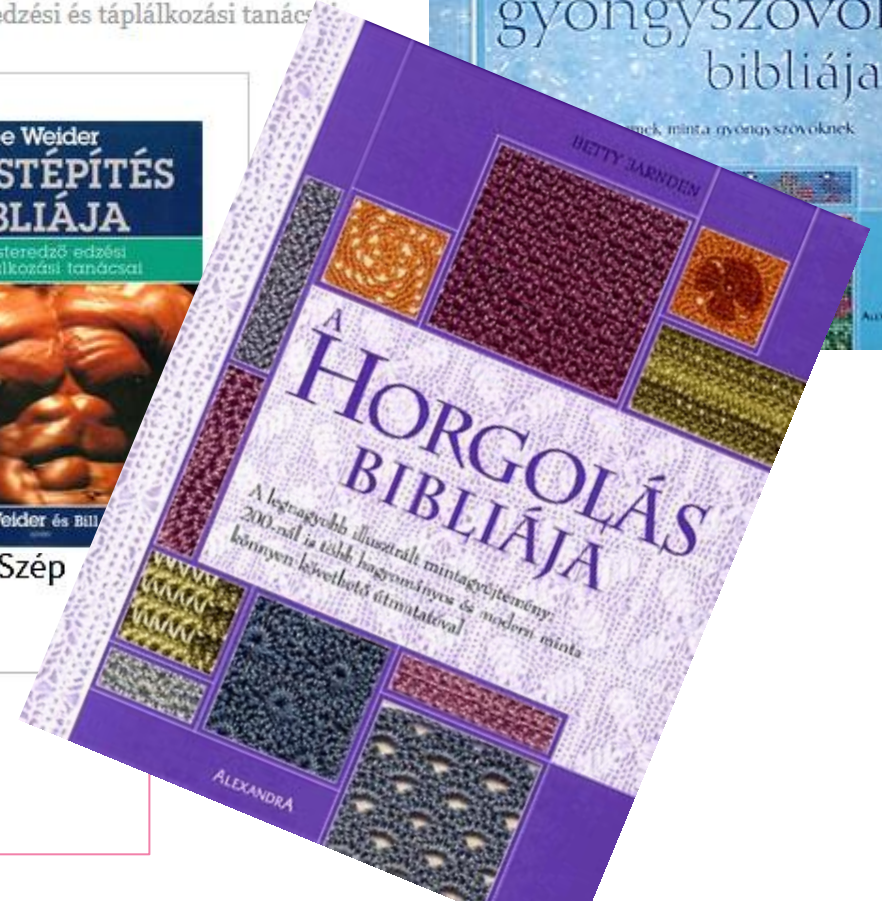
[A szerző további művei »](#)

A gyönyörű akvarellekkal illusztrált Bibliát lányoknak készítettük. A válogatott történetek kisbabák, bátor hercegnők, erős asszonyok követő férfiak. Olvashatunk életük küzdelméről, szabadságról, megbocsátásról és szeretetről. Szép kivitelezésű ajándékkönyv ünnepi alkalmakra.

Oldalszám: 126
Méret: 152 x 204 mm
Kivitel: keménytáblás

Biblia: kis vagy nagy kezdőbetű?

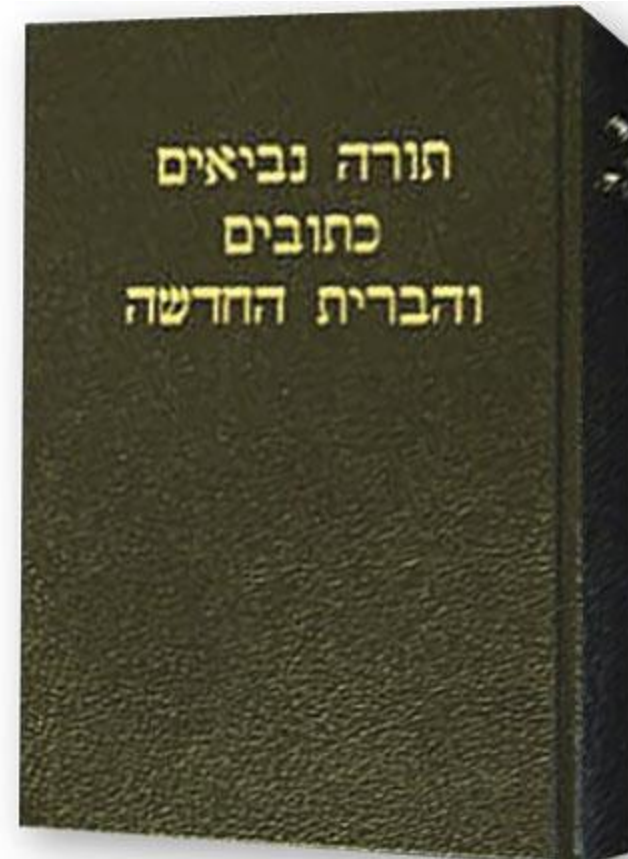
Héber Biblia

*Az Ószövetség,
azaz a Tanakh
21. századi, fele-
kezetfüggetlen
megnevezése.*

<https://moly.hu/konyvek/heber-magyar-biblia>

héber biblia / héber Biblia

*Héber nyelvű
Biblia, a zsidó,
katolikus vagy
protestáns
kánon szerint.*

https://ffoz.com/images/detailed/1/11_2381.jpg

Hivatkozás szekunder forrásokra

⁴⁷ Kecskeméti Lipót: Deutero-Ezsajás prófétai egyénisége. IMIT Évkönyv. 1911, 59–99.

Katolikus Tábori Püspökség honlapja: <http://www.ktp.hu/index.php/in-memoriám/1046-a-magyar-hadsereg-tabori-lelkeszei-1848-1849-ven>

Kecskeméti Lipót: Deutero-Ezsajás prófétai egyénisége. IMIT Évkönyv. 1911, 59–99.

Kecskeméti Lipót: *Egy zsidó vallás van-e, több-e?* Sonnenfeld Adolf: Nagyvárad, 1913.

Graetz, Heinrich: *Schir ha-schirim, oder das Salomonische Hönem*. Wilhelm Braumüller, 1871. URL: <http://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=hvd.hws6jq>.

HaCohen, Ran: *Reclaiming the Hebrew Bible. German-Jewish Reception of Biblical Criticism* (Studia Judaica, Forschungen zur Wissenschaft des Judentums, Band 56). Berlin–New York: De Gruyter, 2010.

... avagy: egy bibliográfiai tétel leírása

Egy bibliográfiai tétel leírása

1. A dolgozat végén a bibliográfiában.
2. Ha a hivatkozások lábjegyzetben vagy végjegyzetben, akkor teljes bibliográfiai leírás a lábjegyzetben / végjegyzetben is. Ekkor:
 - A lábjegyzetben / végjegyzetben a hivatkozott hely pontos oldalszáma is! (De nem a bibliográfiában a dolgozat végén.)
 - Ha korábban már idézett műre hivatkozom: rövidített könyvészeti leírás.
 - Ha azonos szerző / azonos mű, mint a közvetlenül megelőző hivatkozás:
idem ('ugyanaz') / *ibid.* (< lat. *ibidem* 'ugyanott')
uő. (ugyanő) / i. m. (idézett mű) = uo. (ugyanott)

Szekunder hivatkozások – bibliográfiai tétel: *akár lábjegyzetben, akár bibliográfiában*

Egy bibliográfiai tétel összeállítása:

újabb **három lépés**

1. Milyen típusú bibliográfiai tétel? *Pl. könyv, folyóiratcikk, honlap, kézirat...*

Majd a választott bibliográfiai rendszer (*stíluslap, stylesheet*) függvényében:

2. Az adott típus mely elemeit tüntetjük fel? *Pl. szerző, cím, év, kiadó...*

3. Ezeket hogyan tüntetjük fel?

Lábjegyzetben:
még a hivatkozás helye a művön belül is.

Hivatkozások:

1. lépés

Egy bibliográfiai tétel típusa (gyakoribb típusok):

- Monográfia (összefüggő könyv egy vagy néhány szerzővel)
- Szakdolgozat, doktori disszertáció
- Cikk, tanulmány folyóiratban
- Cikk, tanulmány szerkesztett gyűjteményes kötetben
- Gyűjteményes kötet, tanulmánygyűjtemény (szerkesztő vagy szerkesztők)
- Lexikon (szócikkszerző + szerkesztő)
- Adatbázis, szoftver
- Weboldal
- Kiadatlan kézirat

Mielőtt összerakjuk a bibliográfiai tétel leírását, döntsük el, melyik típusról van szó.

Hivatkozások:

2. lépés

Egy bibliográfiai tétel leírásának az elemei (a fontosabbak):

- **Szerző** (családnév, utónév) vagy szerzők
- **Cím** és alcím
- Bennfoglaló mű: szerkesztő(k), cím (és alcím) stb.
 - Bennfoglaló művön belül a tanulmány oldalszáma (-tól, -ig)
- Folyóirat: cím, évfolyam (évszám és/vagy sorszám), szám
- **Kiadó**
- Kiadás **helye** és a kiadás **éve**
- Weboldal **url-je**, a letöltés **ideje**

A bibliográfiai tétel típusától függ, hogy mely elemekre van szükség.

Gyakori rövidítések:

p. = oldal	pp. = oldalak
vol. = kötet	ms. = kézirat
szerk. = szerkesztő(k)	
ed. = editor	eds. = editors

A gyakoribb bibliográfiai tételek típusai, és a leírásukhoz használt (kötelező vagy opcionális) bibliográfiai adatok

Forrás: <http://birot.web.elte.hu/tudszov/forrasmegjeloles.pdf>

<i>A publikáció típusa</i>	<i>A típus esetén releváns adatok</i>
<i>monográfia, szakkönyv</i>	szerző, cím, kiadó, kiadás helye, kiadás éve (+ első/eredeti kiadás éve) (+ ha sorozatban jelent meg: a sorozat címe, a kötet száma a sorozaton belül)
<i>gyűjteményes kötet</i>	szerkesztő, cím, kiadó, kiadás helye és éve (+ sorozat címe, kötet száma)
<i>folyóiratcikk</i>	szerző, cím, folyóirat, évfolyam (+ évfolyamon belül kötet), oldalszám, évszám
<i>tanulmány kötetben</i>	szerző, cím, a bennfoglaló kötet adatai (mint fent), év, -tól és -ig oldalszámok
<i>szócikk lexikonban</i>	szerző (gyakran monogram a szócikk alján, amit fel kell oldani), a szócikk címe, a lexikon főszerkesztője, kiadó, kiadás helye, kiadás éve, oldalszám(ok)
<i>forráskiadás</i>	szerkesztő / kiadó / fordító, cím és a könyv további adatai (mint fent), év
<i>doktori disszertáció, szakdolgozat</i>	szerző, cím, műfaj (pl. „Doktori disszertáció” vagy „MA diplomamunka”), intézmény (ahol elfogadták + város, ha az egyetem nevében nincs benne), év
<i>kiadatlan kézirat</i>	szerző, cím, évszám (ha beazonosítható), elérhetőség vagy más információ
<i>weboldal, online adatbázis, online korpusz stb.</i>	az adatbázis, korpusz stb. neve, meghatározás (pl. „adatbázis”), URL, egyéb információ (pl. intézmény vagy projekt neve). Gyakori, hogy az oldalukon ők maguk pontosan megadják, hogyan szeretnék, hogy rájuk hivatkozzanak.

Oldalszámok

Gyakori rövidítések:

p. = oldal pp. = oldalak
vol. = kötet ms. = kézirat
szerk. = szerkesztő(k)
ed. = editor eds. = editors

- Hivatkozásban: a pontos helyet meg kell adni
(hogyan az olvasónak ne kelljen az egész művet végignéznie).
- Bibliográfiában: csak cikkek esetén
(-tól/-ig az adott gyűjteményes kötetben vagy folyóiratban).

<i>Egyetlen oldal:</i>	p. 18	18. o.	18.	18. oldal
<i>Oldalak tartománya:</i>	pp. 18–21	18–21. o.	18–21.	18–21. oldal
<i>Több oldal:</i>	p. 18, 21–24 és 26.	18., 21–24 és 26. o.	18, 21–24, 26.	
<i>Kötet és oldal:</i>	vol. 2, p. 18	2. kötet 18. o.	2:18	

Szekunder hivatkozások

3. lépés

Egy bibliográfiai tétel összeállítása:

1. Milyen típusú bibliográfiai tétel? *Pl. könyv, folyóiratcikk, honlap...*

Majd a választott bibliográfiai rendszer (*stylesheet*) függvényében:

2. Az adott típus mely elemeit tüntetjük fel? *Pl. szerző, cím, év, kiadó...*

3. Ezeket milyen sorrendben tüntetjük fel?

4. Milyen elválasztó elemeket teszünk a szomszédos elemek közé?

Pl. pont, vessző, kettőspont, zárójel, kötőjel, „in”, „pp.”, „szerk.”/”ed.”/”Hrsg.”...

5. Hogyan szedjük az egyes elemeket?

Pl. álló vagy dőlt karakterek,

NAGYBETŰK vagy KISKAPITÁLIS, 'egyszeres' vagy „kétszeres” idézőjelek között...

? KÉRDÉSEK ?

*Köszönöm a figyelmet,
vizontlátásra jövő héten!*

